

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DMP-II.054.5.2024
Warszawa, 20 stycznia 2025 r.

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Interpelacji Pana Posła Jacka Sasina w sprawie braku realnej pomocy poszkodowanym przez powódź w 2024 r. (Interpelacja nr 6398).

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Jacka Sasina w sprawie braku realnej pomocy poszkodowanym przez powódź w 2024 r. (Interpelacja nr 6398), uprzejmie proszę o przyjęcie informacji dotyczących wsparcia z zakresu właściwości Ministra Rozwoju i Technologii.

Świadczenie interwencyjne (art. 22a - art. 22h ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi).

Świadczenie interwencyjne jest jednorazową formą wsparcia przeznaczoną dla podmiotów poszkodowanych w wyniku powodzi, które planują kontynuowanie działalności.

Ww. świadczenie oraz koszty obsługi jego wypłaty są finansowane z budżetu państwa ze środków rezerwy celowej, o której mowa w art. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację wsparcia jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), który jest również uprawniony do kontroli prawidłowości i rzetelności danych, informacji i oświadczeń przekazanych przez przedsiębiorcę lub organizację albo podmiot, albo rolnika, o których mowa w art. 22a ust. 1a ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, we wniosku, o którym mowa w art. 22b ust. 1 tej ustawy. Przepisy rozdziału 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stosuje się odpowiednio. Przepisów art. 47 ust. 1, art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 1 oraz art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców nie stosuje się.

Beneficjentami świadczenia są poszkodowani w wyniku wystąpienia powodzi będący:

1. przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy – Prawo przedsiębiorców, prowadzącym działalność na dzień wydania rozporządzenia Rady Ministrów, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, tj. na dzień 16 września 2024 r.,
2. organizacją pozarządową (NGO), prowadzącą działalność pożytku publicznego oraz podmiotem ekonomii społecznej (np. spółdzielnie socjalne),
3. rolnikiem, który prowadzi działalność rolniczą i był płatnikiem składek w systemie ubezpieczeń społecznych na dzień wydania ww. rozporządzenia RM.

Maksymalny limit finansowy, przypadający na jednego beneficjenta, wynosi 1 000 000 zł.

Obowiązek zwrotu całości świadczenia wraz z odsetkami za zwłokę, liczonymi od dnia jego wypłacenia na rachunek bankowy wskazany przez ZUS, spoczywa na przedsiębiorcach, organizacjach lub rolnikach, jeżeli:

1. przestali lub zawiesili działalność w ciągu 6 miesięcy od otrzymania świadczenia,

2. podali nieprawdziwe informacje w oświadczeniach,
3. nie dostarczyli wymaganych dokumentów lub nie poddali się kontroli.

Zwrot części świadczenia następuje, gdy:

1. stwierdzono różnice między deklarowanym a faktycznym przychodem,
2. nie wykonano zobowiązań związanych z liczbą ubezpieczonych osób.

Świadczenie podlega także częściowemu zwrotowi, jeśli zostało wypłacone w wysokości przekraczającej faktyczną wartość szkody. Spadkobiercy nie muszą zwracać świadczenia, jeśli warunek zwrotu wynika ze śmierci przedsiębiorcy lub rolnika. Do nienależnie wypłaconych świadczeń stosuje się odpowiednie przepisy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz Ordynacji podatkowej.

Aby otrzymać świadczenie, wnioskodawca musi:

1. wykazać szkodę powstałą w wyniku powodzi, dotyczącą majątku niezbędnego do dalszego prowadzenia działalności,
2. zobowiązać się do kontynuowania działalności przez co najmniej 6 miesięcy od otrzymania świadczenia,
3. zobowiązać się do utrzymania poziomu zatrudnienia tj. utrzymania liczby osób zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, przez 6 miesięcy od wydania wskazanego wyżej rozporządzenia.

W przypadku świadczenia interwencyjnego nie decyduje kolejność zgłoszeń.

Na dzień 17 stycznia br. wpłynęło 1 580 wniosków (RSI) o świadczenie interwencyjne, przeznaczone na wsparcie dalszego prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców poszkodowanych w wyniku powodzi.

Wysokość świadczenia interwencyjnego jest ustalana na podstawie:

1. wysokości szkody określonej w art. 22a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, przy czym świadczenie nie może być wyższe od tej szkody,
2. sposobu wskazanego przez wnioskodawcę w iloczynie: liczby ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych lub zdrowotnych na dzień złożenia wniosku lub dzień wydania rozporządzenia, tj. 16 września 2024 r. (mniejsza liczba) oraz kwoty określonej w rozporządzeniu (tj. 16 000 zł),
3. w przypadku organizacji lub podmiotów, kwoty wyliczonej na podstawie średniomiesięcznego przychodu z poprzedniego roku oraz współczynnika określonego w rozporządzeniu (tj. 0,75).

Na dzień 17 stycznia br. wpłynęło wniosków (RSI) na łączną kwotę 174 907 814,60 zł - najwyższa wnioskowana kwota: 2 848 000,00 zł, najniższa wnioskowana kwota: 1 200,00 zł.

Wpływ wniosków w podziale na województwa przedstawia się następująco:

województwo	liczba wniosków	kwota w zł wynikająca z wniosku
dolnośląskie	858	88 881 497,02
lubuskie	9	876 520,00
opolskie	631	72 933 629,93
śląskie	82	12 216 167,65

Zgodnie z danymi z 17 stycznia 2025 r., przedsiębiorcom wypłacono w sumie 149 955 848,25 zł.

Koszty obsługi wynoszą 0,5 % kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczenia interwencyjnego.

Umorzenie należności, w tym już opłaconych, z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i inne fundusze (art. 35f - art. 35k ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi)

Umorzeniu podlegają należności z tytułu składek na: ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych. Dotyczy to również składek już opłaconych. W przypadku poszkodowanych, którzy już zapłacili składki, możliwe będzie ich zwrócenie, pod warunkiem spełnienia odpowiednich kryteriów.

Skutki finansowe związane z umorzeniem składek na ubezpieczenia społeczne są finansowane z dotacji budżetowej dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Umorzenie składek na ubezpieczenie zdrowotne pokrywane jest ze środków rezerwy celowej, zarządzanej przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Umorzenie składek nie jest traktowane jako przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację wsparcia jest ZUS – zgodnie z art. 35g-h i art. 35j ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi.

ZUS będzie przeprowadzał kontrolę prawidłowości, rzetelności danych i oświadczeń przekazanych przez płatnika składek we wniosku o umorzenie. Przepisy rozdziału 10 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stosuje się odpowiednio. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, ZUS wydaje decyzję nakładającą obowiązek opłacenia umorzonych składek.

Beneficjentami wsparcia są poszkodowani w wyniku wystąpienia powodzi płatnicy składek, którym:

1. na podstawie umowy, o której mowa w [art. 29 ust. 1a](#) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, odroczone termin płatności należności z tytułu składek za okres, o którym mowa w [art. 36](#) ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, lub rozłożono należności z tytułu tych składek na raty,
2. na podstawie [art. 36](#) ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi ustalono nowy termin płatności należności z tytułu składek za okres, o którym mowa w tym przepisie.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, ZUS wydaje decyzję o obowiązku opłacenia składek umorzonych na podstawie [art. 35f](#) ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi.

Wniosek o umorzenie składek może złożyć płatnik składek, który został poszkodowany w wyniku powodzi i wykaże spadek przychodu z prowadzonej działalności o co najmniej 40 % między porównywanymi miesiącami wskazanymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, tj. wrzesień 2024 r. do września 2023 r. albo październik 2024 r. do października 2023 r., a jeżeli płatnik składek rozpoczął działalność w 2024 r. – wrzesień 2024 r. do sierpnia 2024 r.

Dodatkowo, wsparcie obejmuje także odroczone lub rozłożone na raty należności z tytułu składek, jeśli termin płatności został wcześniej zmieniony. Beneficjent może uwzględnić te należności we wniosku o umorzenie.

W przypadku tego wsparcia nie decyduje kolejność zgłoszeń.

Wsparcie finansowe dla przedsiębiorców (art. 41-57 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi)

Na wsparcie finansowe mogą liczyć przedsiębiorcy z terenów województwa dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego oraz śląskiego zatrudniający nie więcej niż 50 pracowników. Mogą oni uzyskać jednorazowe świadczenie w wysokości do 200 tys. zł. – jest to pożyczka preferencyjna. Przedsiębiorca przeznacza ją na usuwanie szkód w rzeczowych aktywach trwałych lub obrotowych powstałych w wyniku powodzi w miejscu faktycznego wykonywania działalności gospodarczej. Może ją również przeznaczyć na usuwanie szkód w środkach trwałych oddanych mu do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze. Pożyczka może być przeznaczona także na remont lub przystosowanie do prowadzenia działalności gospodarczej innego lokalu lub budynku, w sytuacji, gdy usuwanie szkód w dotychczasowym miejscu jej prowadzenia wiązałoby się ze zwiększonym ryzykiem powtórne zniszczenia przez powódź w przyszłości. Przedsiębiorca przed upływem 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy z funduszem pożyczkowym jest obowiązany do wykorzystania i przedstawienia rozliczenia otrzymanej pożyczki. W uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony przez fundusz pożyczkowy o kolejne 3 miesiące. Podstawę rozliczenia otrzymanej pożyczki stanowią rachunki lub faktury wystawione na przedsiębiorcę. Podstawowym warunkiem umorzenia pożyczki jest prawidłowe jej wykorzystanie i rozliczenie. Zostanie ona w 100 % umorzona, jeśli przedsiębiorca przed powodzią zawarł umowę ubezpieczenia od następstw klęsk żywiołowych. Jeśli nie miał takiego ubezpieczenia, umorzona zostanie 75 % pożyczki. Pozostała kwota nie będzie oprocentowana. Przedsiębiorcy mają 6 miesięcy od dnia wystąpienia szkody powstałej w wyniku powodzi na złożenie wniosku o udzielenie pożyczki.

Wsparcie dla przedsiębiorców jest finansowane z budżetu państwa ze środków rezerwy celowej, o której mowa w art. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi.

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację wsparcia są fundusze pożyczkowe wybrane zgodnie z art. 51-54 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. Odpowiednio: dla województwa dolnośląskiego i lubuskiego – Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., dla województwa opolskiego – Fundacja Rozwoju Śląska, dla województwa śląskiego – Fundusz Górnośląski S.A.

Fundusze pożyczkowe zobowiązane są do rozliczania udzielonego wsparcia finansowego, w tym kontroli prawidłowości wykorzystania przez przedsiębiorców uzyskanych środków finansowych na podstawie zawartych z ministrem właściwym do spraw gospodarki umów głównych.

O udzielenie wsparcia ubiegać się może przedsiębiorca, który w czasie wystąpienia powodzi:

1. wykonywał działalność gospodarczą na obszarze gmin lub miejscowości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2,
2. zatrudniał nie więcej niż 50 pracowników.

O udzielenie wsparcia ubiegać się może również przedsiębiorca, który zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej.

Wsparcie, które następuje na wniosek przedsiębiorcy, może zostać mu udzielone jednokrotnie do wysokości szkody poniesionej w wyniku powodzi, lecz nie więcej niż 200 000 zł.

Wsparcie finansowe wykorzystane i rozliczone zgodnie z art. 41 ust. 2 i art. 46 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, podlega

w całości umorzeniu z dniem złożenia do funduszu pożyczkowego rozliczenia otrzymanego wsparcia. Decyzję w sprawie umorzenia wydaje fundusz pożyczkowy po dokonaniu kontroli poniesionych przez przedsiębiorcę wydatków. Jeżeli przedsiębiorca, który przed wystąpieniem powodzi nie zawarł umowy ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych, wykorzystał i rozliczył otrzymane wsparcie umorzeniu podlega 75 % udzielonego wsparcia. Pozostałe do spłaty 25 % kwoty nie podlega oprocentowaniu.

Wniosek o udzielenie wsparcia finansowego przedsiębiorca składa w terminie 6 miesięcy od dnia wystąpienia szkody powstałej w wyniku powodzi. Do wniosku przedsiębiorca dołącza:

1. zaświadczenie wydane przez wójta gminy, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego dla miejsca faktycznego wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, potwierdzające, że w okresie wskazanym w zaświadczeniu przedsiębiorca poniósł szkodę w wyniku powodzi,
2. oświadczenie przedsiębiorcy o: spełnianiu warunku, o którym mowa w art. 41 ust. 3 pkt 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi; faktycznym wykonywaniu działalności gospodarczej w czasie wystąpienia powodzi albo jej zawieszeniu; zawarciu przed wystąpieniem powodzi umowy ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych oraz o kwocie przyznanego odszkodowania albo niezawarciu takiej umowy.

W przypadku, gdy podstawą określenia kwoty wsparcia jest oszacowanie dokonane przez rzeczoznawcę lub biegłego uprawnionego do dokonywania wyceny środków trwałych lub aktywów obrotowych albo rzeczoznawcę majątkowego, lub oszacowanie dokonane przez ubezpieczyciela, do wniosku o udzielenie wsparcia przedsiębiorca dołącza to oszacowanie wraz z dokumentacją, na podstawie której zostało ono dokonane.

Dane dotyczące złożonych wniosków i zawartych umów o udzielenie pożyczki z poszczególnych województw, wg stanu na dzień 17 stycznia br., kształtują się w następujący sposób:

województwo	liczba wniosków	wnioskowana kwota pożyczek	liczba zawartych umów	kwota wynikająca z zawartych umów
dolnośląskie	283	21 499 099,35	139	13 855 505,6
lubuskie	1	49 996,09	1	49 996,09
opolskie	192	27 891 087,86	151	21 377 937,22
śląskie	9	1 251 176,13	4	529 796,13

Kwota środków przeznaczonych na pokrycie kosztów operacyjnych funduszy pożyczkowych nie może być wyższa niż 5 % kwoty wypłaconych przez ten Fundusz pożyczek.

Ponadto informuję, że ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, wprowadziła instrumenty dodatkowego wsparcia podmiotów dotkniętych skutkami zeszłorocznej powodzi, w ramach programów mieszkaniowych już realizowanych. Instrumenty wsparcia skierowane są przede wszystkim do samorządów gminnych, spółdzielni mieszkaniowych, czy też społecznych inicjatyw mieszkaniowych (SIM/TBS). Część rozwiązań w obszarze mieszkalnictwa obejmuje bezpośrednio także osoby fizyczne.

I. Wsparcie na tworzenie i remonty zasobów mieszkaniowych w ramach programu wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego

Wsparcie ma charakter bezzwrotnych grantów w ramach programu wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego, a źródłem jego pochodzenia jest Fundusz Dopłat zasilany środkami rezerwy celowej (kwota 500 mln zł – kwota wspólna dla wsparcia powodziowego w ramach programu wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego oraz programu TERMO).

Za koordynację działań w ramach instrumentu odpowiada Ministerstwo Rozwoju i Technologii, natomiast za przyjmowanie wniosków, wypłatę wsparcia i inne czynności operacyjne odpowiedzialny jest Bank Gospodarstwa Krajowego (podstawa prawna: art. 28 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi). Działania związane z wydatkowaniem środków publicznych podlegają bieżącej kontroli Najwyższej Izby Kontroli.

Beneficjentami wsparcia są: jednostki samorządu terytorialnego (jst), jednoosobowe spółki gminne, związki międzygminne, powiaty oraz organizacje pozarządowe.

Finansowe wsparcie udzielane jest na pokrycie 100 % kosztów tworzenia lokali mieszkalnych w mieszkaniowym zasobie gminy bądź w zasobie TBS/SIM, na potrzeby osób dotkniętych skutkami powodzi. Tworzenie lokali mieszkalnych może przy tym polegać na:

1. budowie nowego budynku,
2. remoncie gminnego pustostanu,
3. przebudowie budynku usługowego lub gospodarczego na budynek mieszkalny,
4. zakupie lokalu mieszkalnego (w tym przypadku koszt pokrywany przez państwo nie obejmuje kosztów gruntu, a pozostały koszt pokryty zostanie do wysokości wartości rynkowej ustalonej przez rzeczoznawcę).

Po nowelizacji tzw. ustawy powodziowej z 21 listopada 2024 r. warunkiem uzyskania wsparcia jest zapewnienie pierwszeństwa w dostępie do tworzonych lokali osobom poszkodowanym w wyniku powodzi (a nie przeznaczeniu dla osób poszkodowanych). Takie rozwiązanie niweluje ryzyko konieczności zwrotu środków w przypadku, gdy do najmu części utworzonych lokali nie zgłoszą się osoby będące poszkodowanymi.

W przypadku przedsięwzięć polegających na zakupie lokali mieszkalnych oraz na remoncie zamieszkanego zasobu komunalnego bądź społecznego czynszowego, obowiązuje ograniczenie w zakresie kwoty bazowej finansowego wsparcia. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 6 listopada 2024 r. w sprawie określenia wysokości kwoty bazowej finansowego wsparcia dla gmin, jednoosobowych spółek gminnych albo związków międzygminnych na remont lokalu mieszkalnego lub nabycie takiego lokalu, budynku mieszkalnego albo udziału we współwłasności takiego budynku (Dz. U. poz. 1668), w przypadku zakupu lokali kwota bazowa wynosi 7 500 zł, a w przypadku remontu zamieszkanego zasobu – 3 400 zł.

Finansowego wsparcia na zakup lokalu mieszkalnego udziela się do kwoty odpowiadającej iloczynowi kwoty bazowej, powierzchni nabywanego lokalu mieszkalnego oraz współczynnika 1,2, a w przypadku zakupu lokalu mieszkalnego połączonego z remontem – do kwoty odpowiadającej sumie iloczynu kwoty bazowej i powierzchni nabywanego lokalu mieszkalnego oraz kosztów jego remontu.

W przypadku przedsięwzięć polegających na remoncie zamieszkanego zasobu komunalnego bądź społecznych czynszowych, finansowego wsparcia udziela się do wysokości różnicy między iloczynem kwoty bazowej i łącznej powierzchni użytkowej znajdujących się na terenie tej gminy i uszkodzonych w wyniku powodzi lokali mieszkalnych

stanowiących mieszkaniowy zasób gminy lub będących własnością inwestora innego niż gmina i utworzonych z wykorzystaniem finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat lub finansowania zwrotnego w ramach programu SBC, a łączną wysokością finansowego wsparcia udzielonego danej gminie na przedsięwzięcia remontowe, o których mowa w art. 28 ust. 3 tzw. ustawy powodziowej.

Bezzwrotne wsparcie udzielane jest na podstawie wniosków składanych od 5 października do 18 grudnia 2024 r. w Banku Gospodarstwa Krajowego. Informacje zawarte we wniosku określa rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 5 lutego 2024 r. w sprawie finansowego wsparcia udzielanego na realizację niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (poz. 379 z późn. zm.). Dodatkowe załączniki do wniosku określa art. 28 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi.

Aby ubiegać się o wsparcie w ramach instrumentu niezbędne jest złożenie wniosku zgodnie z regulacjami programu wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego wraz z dodatkowymi informacjami określonymi w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. Wypłata następuje po podpisaniu umowy o finansowe wsparcie bądź, w przypadku złożenia niepełnego wniosku, po uzupełnieniu braków.

Wnioski o finansowe wsparcie na przedsięwzięcia ściśle związane ze stanem klęski żywiołowej rozpatrywane są w ramach programu wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego poza kolejnością. Finansowego wsparcia udziela się do wysokości środków Funduszu Dopłat pochodzących z rezerwy celowej. Ich kwalifikacja do udzielenia finansowego wsparcia odbywa się do 31 grudnia. Środki będą wypłacane po skończeniu naboru i procesu rozpatrywania wniosków (po 18 grudnia 2024 r.), a ich wysokość będzie zależała od wnioskowanej kwoty wsparcia, zależnej od liczby i powierzchni zasobu mieszkaniowego, którego dotyczy dany wniosek.

II. Dofinansowanie kosztu remontów budynków wielorodzinnych w ramach programu TERMO

W ramach wsparcia podmiotów dotkniętych skutkami zeszłorocznej powodzi, przewidziano również dofinansowanie kosztu remontów budynków wielorodzinnych uszkodzonych w wyniku powodzi [art. 28a ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi wprowadzony ustawą z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1473)].

Źródłem finansowania ww. wsparcia jest rezerwa celowa przeznaczona na wsparcie budownictwa komunalnego oraz remont budynków wielorodzinnych. Wysokość rezerwy w 2024 roku: 500 mln zł (kwota wspólna dla wsparcia powodziowego w ramach programu wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego oraz programu TERMO).

Za koordynację działań odpowiada Ministerstwo Rozwoju i Technologii, natomiast za przyjmowanie wniosków, wypłatę wsparcia i inne czynności operacyjne odpowiedzialny jest Bank Gospodarstwa Krajowego. Działania związane z wydatkowaniem środków publicznych podlegają bieżącej kontroli Najwyższej Izbie Kontroli.

Beneficjentami programu wsparcia są właściciele lub zarządcy budynków wielorodzinnych, np. wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe, gminy, towarzystwa budownictwa społecznego, społeczne inicjatywy mieszkaniowe.

W ramach wsparcia nie istnieją ograniczenia limitów finansowych. Wsparcie polega na pokryciu części kosztów remontów budynków wielorodzinnych (części wspólne budynku, piwnice, elewacje, okna i drzwi) uszkodzonych w wyniku powodzi i wynosi:

1. 70 % kosztów remontu – w przypadku budynków z mieszkaniami komunalnymi, a także budynków towarzystw budownictwa społecznego,
2. 60 % – w przypadku budynków zabytkowych,
3. 50 % – w przypadku pozostałych budynków wielorodzinnych.

Wsparcie jest związane ze składaniem wniosków i ma formę pomocy bezzwrotnej.

Potencjalni beneficjenci muszą przygotować wniosek z załącznikami o przyznanie wsparcia z dołączonym audytem remontowym, który określa zakres uszkodzeń niezbędnych do naprawy w ramach remontu oraz koszty działań remontowych i przywrócenia budynku do użyteczności. Decyduje kolejność zgłoszeń.

Z uwagi na fakt, że wnioski były przyjmowane do 18 grudnia 2024 r. i trwa ich rozpatrywanie – na tym etapie nie jest jeszcze możliwe wskazanie końcowej liczby beneficjentów. Nie można też z tego samego powodu określić jeszcze szczegółowego poziomu wsparcia przypadającego na jednego beneficjenta ani różnicy finansowej pomiędzy wartością wsparcia, a kosztami obsługi wypłat danego świadczenia.

Poza wyżej wymienionymi rozwiązaniami tzw. ustawa powodziowa przewiduje także inne rozwiązania wspierające osoby poszkodowane w wyniku powodzi. Należą do nich:

I. Prawo pierwokupu nieruchomości mieszkalnych dla gmin/zmiany w umowach najmu lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy

W celu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych osób poszkodowanych w wyniku powodzi, które utraciły możliwość zaspokajania swoich potrzeb mieszkaniowych w dotychczasowym miejscu zamieszkania wprowadzono zmiany w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, dotyczące możliwości skorzystania przez gminę z prawa pierwokupu lokali mieszkalnych oraz nieruchomości zabudowanych budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym.

Propozycja określona w art. 27a tzw. ustawy powodziowej w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw, przewiduje możliwość skorzystania przez gminy z prawa pierwokupu samodzielnego lokalu mieszkalnego lub udziału w tym lokalu oraz nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym lub udziału w takiej nieruchomości, położonych na obszarze gmin, które zostały dotknięte skutkami powodzi i przeznaczenia tych lokali lub budynków, po ich ewentualnej odbudowie lub wyremontowaniu, na rzecz osób potrzebujących pomocy mieszkaniowej, w tym osób poszkodowanych w wyniku wystąpienia powodzi. Zaproponowane rozwiązanie jest nowym instrumentem pozwalającym gminom na szybkie udzielenie pomocy mieszkaniowej osobom poszkodowanym na skutek wystąpienia powodzi. Lokale mieszkalne i udziały w lokalach mieszkalnych oraz nieruchomości i udziały w nieruchomościach nabyte przez gminę w wykonaniu prawa pierwokupu wchodzą w skład mieszkaniowego zasobu gminy i będą – po ich odbudowaniu lub remoncie w miarę potrzeb – oddawane w najem osobom poszkodowanych na zasadach dotyczących wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

Art. 27b, dodany ustawą z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw, wprowadza wyłączenie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego w stosunku

do osób dotkniętych skutkami powodzi, co daje gminom możliwość zawierania na czas oznaczony umów najmu mieszkań wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy. Oznacza to, że umowy najmu lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy z osobami poszkodowanymi, które w wyniku powodzi czasowo utraciły możliwość zaspokajania potrzeb mieszkaniowych w dotychczasowym miejscu zamieszkania, mogą być zawierane na czas oznaczony. Zaproponowane rozwiązanie pozwoli gminom na wynajmowanie czasowe mieszkań osobom dotkniętym skutkami powodzi, których mieszkania lub domy zostały uszkodzone w stopniu wykluczającym zamieszkanie w nich bez przeprowadzenia remontu lub odbudowy.

II. Zmiany w zakresie indywidualnych kont mieszkaniowych i wsparcie z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców

W zakresie wsparcia osób poszkodowanych przez powódź, w art. 33a ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, określono ochronę osób oszczędzających na Koncie Mieszkaniowym, polegającą na dopuszczeniu wyjątku od warunku wskazanego w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe (Dz.U. z 2024 r., poz. 1704). Wprowadzono zmniejszenie liczby comiesięcznych wpłat na konto (będących warunkiem jego prowadzenia) do jednej w ciągu 6 kolejnych miesięcy następujących po dniu wydania przepisów wykonawczych, o których mowa w art. 1 ust. 2 przedmiotowej ustawy¹. Wzięto tu pod uwagę szczególną sytuację osób, które doznały szkód majątkowych, a tym samym nie są w stanie systematycznie oszczędzać w ramach prowadzonego Konta Mieszkaniowego, co zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe spowodowałoby brak możliwości dalszego oszczędzania w ramach konta.

Beneficjentami programu, których obejmuje ww. wsparcie, są osoby fizyczne prowadzące Konta Mieszkaniowe. Objęcie przepisem nie wymaga złożenia wniosku, a osoby objęte pomocą automatycznie nabywają prawo do zmniejszonej liczby comiesięcznych wpłat na konto. Wymogiem formalnym jest, aby miejscem zamieszkania osoby fizycznej, na rzecz której jest prowadzony rachunek oszczędnościowy, była gmina wskazana w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. Z uwagi na specyfikę rozwiązania Ministerstwo Rozwoju i Technologii nie jest w posiadaniu liczby beneficjentów objętych wsparciem. Należy przy tym zaznaczyć, że pomoc oszczędzającym nie powoduje wydatków budżetu państwa.

Ponadto informuję, że na podstawie art. 26a ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, poszkodowanemu (będącemu jednocześnie kredytobiorcą) może zostać udzielone, na jego wniosek, wsparcie finansowe. Wsparcie polega na przekazywaniu kredytodawcy przez Bank Gospodarstwa Krajowego z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców (FWK) kwoty środków pieniężnych z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań kredytobiorcy z tytułu kredytu mieszkaniowego. Wsparciem z FWK objęci mogą być także kredytobiorcy bezpiecznego kredytu 2 %, udzielonego na podstawie ustawy z dnia 1 października 2021 r. o rodzinnym kredycie mieszkaniowym i bezpiecznym kredycie 2 % (Dz.U. z 2024 r., poz. 1724). Przewodniczącym Rady FWK, na podstawie art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy (Dz.U. z 2024 r., poz. 1385), jest przedstawiciel ministra

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz. U. poz. 1371) weszło w życie z dniem ogłoszenia, tj. 17 września 2024 r.

właściwego do spraw instytucji finansowych powołany przez Ministra Finansów. W związku z tym Ministerstwo Rozwoju i Technologii nie dysponuje wnioskowanymi w interpelacji informacjami.

III. Właściciele książeczek mieszkaniowych

Zgodnie z art. 27 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, w przypadku właścicieli książeczek mieszkaniowych zrezygnowano ze stosowania przepisu, zgodnie z którym w przypadku rejestracji książeczki w danym roku, będzie ona mogła zostać zrealizowana dopiero w roku następnym. Dzięki tej zmianie poszkodowany w wyniku powodzi posiadający książeczkę mieszkaniową będzie mógł uzyskać premię gwarancyjną bez względu na to, czy książeczka została dotąd zarejestrowana czy nie. Ponadto rozszerzono katalog czynności, w ramach których to wyłączenie będzie stosowane, o realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego.

IV. Obniżenie przypadającej Skarbowi Państwa opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego oraz opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (art. 32a i 32b ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw)

Opłata należna za rok 2024 od poszkodowanego w rozumieniu art. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi podlega pomniejszeniu proporcjonalnie do liczby dni w roku 2024, w których obowiązywał stan klęski żywiołowej w związku z powodzią, która miała miejsce we wrześniu 2024 r. Nie jest aktualnie możliwe oszacowanie wartości wsparcia m.in. z uwagi na fakt, że poszkodowani mogą zgłaszać wniesienie opłaty w pomniejszonej wysokości do końca 2024 r. W przypadku zgłoszenia wniesienia pomniejszonej opłaty do końca 2024 r., stosownemu obniżeniu podlegać będzie wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego należnej za rok 2025. Ponadto takiego oszacowania może dokonać wyłącznie organ odpowiedzialny za wdrożenie środka pomocowego i udzielenie pomocy.

Odpowiedzialny za realizację wsparcia jest starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Nadzór nad realizacją przez starostów zadań z zakresu administracji rządowej w obszarze gospodarki nieruchomościami sprawuje właściwy miejscowo wojewoda na zasadach wynikających z ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Beneficjentami wsparcia są zarówno osoby fizyczne, jak i przedsiębiorcy.

Celem skorzystania z tej formy wsparcia w/w podmioty muszą dokonać zgłoszenia wnoszenia opłaty w pomniejszonej wysokości w terminie do końca 2024 r., do właściwego organu.

Pomoc ma charakter bezzwrotny.

V. Przyznanie właściwym radom i sejmikom kompetencji do udzielania ulg w odniesieniu do gruntów samorządowych w zakresie zobowiązań za rok 2024, w tym m. in. opłat za użytkowanie wieczyste oraz opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

Odpowiedzialne za realizację wsparcia są organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego. Zgłoszenie kieruje się do właściwego organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego lub do kierownika samorządowej jednostki organizacyjnej, na rzecz której ustanowiono trwałe zarząd. Pomoc ma charakter bezzwrotny.

VI. Możliwość umorzenia w całości albo w części, odroczenia spłaty lub rozłożenia na raty przypadających Skarbowi Państwa należności od poszkodowanych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie, przypadających za okres stanu klęski żywiołowej, bez zgody wojewody

Odpowiedzialny za realizację wsparcia jest starosta lub prezydent miasta na prawach powiatu, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Beneficjentami wsparcia są zarówno osoby fizyczne, jak i prawne.

VII. Możliwość umorzenia w całości albo w części, odroczenia spłaty lub rozłożenia na raty przypadających samorządom należności od poszkodowanych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie, przypadających za okres stanu klęski żywiołowej

Do czasu podjęcia uchwały regulującej zasady stosowania tych preferencji, kompetencja do udzielania ulg przysługiwać będzie: wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta, zarządowi powiatu albo zarządowi województwa. Odpowiedzialne za realizację wsparcia są organy stanowiące i wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego. Pomoc adresowana jest zarówno osób fizycznych, jak i prawnych.

VIII. Możliwość odstąpienia, w drodze uchwały, od dochodzenia od poszkodowanych należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym

Warunkiem skorzystania z tej formy pomocy jest złożenie wniosku. Pomoc adresowana jest do zarówno osób fizycznych, jak i prawnych. Odpowiedzialny za realizację wsparcia jest organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Pomoc ma charakter bezzwrotny.

Jednocześnie informuję, że w przypadku instrumentów wymienionych w pkt IV-VIII, wyłącznie organy odpowiedzialne za realizację wsparcia mogą dokonać oszacowania liczby beneficjentów, poziomu wsparcia przypadającego na jednego beneficjenta, jak również różnicy pomiędzy wartością wsparcia, a kosztami obsługi wypłat świadczenia. Czynności te mogą jednak zostać podjęte dopiero po zakończeniu procesu wsparcia.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP, adres do doręczeń elektronicznych: AE:PL-68477-29007-EFSHR-25. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990).
4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interwencję poselską lub senatorską lub interpelację/zapytanie poselskie.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - o organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - o inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie/interwencję.
10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - o prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - o prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - o prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
11. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych

osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193
Warszawa.